

Cultura i Societat

ESPECTACLES | CIÈNCIA | TENDÈNCIES | TRADICIONS | FETS I GENT | CINEMA | TELEVISIÓ

CORREU ELECTRÒNIC cultura.diaridegirona@epi.es

Els dotze del pergamí de 1416

► El Col·legi d'Arquitectes exposa per primera vegada el pergamí original de la segona consulta de mestres d'obra que el 1417 va permetre continuar a una sola nau la construcció de la Catedral de Girona, l'edifici religiós amb la volta més ampla del món

GUILLEM BOFILL

Mestre de l'obra de la seu

► **FAVORABLE:** Va dir que l'obra de tres naus «no mereix ésser continuada» perquè donaria moltes dificultats i es decanta per l'obra d'una nau.

JOAN DE GUINGAMPS

Pedrer de Narbona

► **FAVORABLE:** «Que sens comparació la obra de una nau es pus compatible, e pus proporcionable (...) que no seria la obra de tres naus».

GUILLEM SAGRERA

Mestre d'obra

► **FAVORABLE:** va dir que l'obra de tres naus «no mereix ésser continuada» i que la d'una nau no perillava ni en cas de «terratrèmols»

ANTONI ANTIGÓ

Mestre major d'obra

► **FAVORABLE:** «Va dir que l'obra a una nau «es pot continuar» i que «sempre serà més bella» (...) «que no la obra de tres naus».

ANTONI CANET

Pedrer i mestre i escultor

► **FAVORABLE:** Va dir que l'obra de tres naus «és bona i convenient», però «no tant honorable com la de una nau», i advoca per fer la vola única.

ARNAU DE BALLERES

Pedrer i mestre d'obra

► **CONTRARI:** Va dir que l'obra a tres naus és bona i per tant «mereix ser continuada». Que seria més «compatible i proporcionada» que una sola nau.

GUILLEM ABIELL

Pedrer i mestre d'obres

► **CONTRARI:** Va dir que l'obra «de tres naus de la seu de Girona és bona e bella e més segura que l'altra», la d'una nau, la qual aportaria «diformitat».

BARTOMEU GUAL

Pedrer i mestre d'obra

► **CONTRARI:** Va dir que l'obra «de tres naus és sense comparació molt més proporcionable» que no ho seria «l'obra de una nau».

GUILLEM DE MOTA

Pedrer i soci de mestre d'obra

► **CONTRARI:** Dubta que l'obra d'una nau «per terratrèmol o grans vents fos durable e sense perills» i opta per l'obra de tres naus.

PERE DE VALLFOGONA

Pedrer i mestre de fàbrica

► **CONTRARI:** Va dir que l'obra «de tres naus» és «més compatible e més proporcionable» a l'obra ja feta que no ho seria l'obra d'una nau.

JOAN D'EIXULBI

Pedrer, fill de Pascasi

► **CONTRARI:** Va dir que l'obra «de tres naus es pot continuar» i que «seria pus bella e millor e pus forta obra» que no pas la d'una sola nau.

PASCASI D'EIXULBI

Pedrer i mestre d'obra

► **CONTRARI:** «Que l'obra de les dites tres naus és molt pus compatible e pus proporcionable» (...) «que no seria l'obra de una nau».

DANIEL BONAVENTURA GIRONA

■ En èpoques pretèrites les grans decisions es prenen a títol individual, però el grau de democratització de les societats feudals no deixa de resultar soprenent amb ulls d'avui.

El bisbe de Girona Dalmau de Mur, conjuntament amb el Capítol de la Catedral, va convocar el 1416 la que va ser la segona consulta per decidir si la gran obra de la Seu es continuava a tres naus, com era costum a l'època, o bé s'optava per la més arriscada però també més espectacular i trenadora nau única.

El pergamí de l'acta notarial que recull les opinions dels dotze prestigiosos mestres d'obra i pedrers consultats s'exposa per primera vegada a la demarcació gironina del Col·legi d'Arquitectes, en una mostra que s'inscriu en els actes del 600 aniversari de la nau gòtica.

Els dotze pedrers i mestres d'obra consultats van considerar, tots ells, que l'obra a una sola nau era tècnicament viable, però set es van decantar per continuar la Catedral amb tres naus i només cinc

es van pronunciar a favor d'una sola volta. Entre els arguments hi trobem raons tècniques, però també raons estètiques.

Tot i que la majoria (set contra cinc) es van mostrar favorables a a les tres naus, Dalmau de Mur va decidir l'any següent reprendre les obres a una sola nau.

Així, el bisbe, armat d'arguments tècnics i estètics, va enca-

rregar el 1417 a Antoni Canet el projecte de temple a una sola nau. L'agorada decisió del bisbe va tenir en compte l'opinió final de Guillem Bofill, mestre major de la seu, amb qui va mantenir una consulta particular –que també consta al pergamí– abans de prendre la decisió definitiva.

Aquest pergamí és un dels valuosos documents conservats al

ric arxiu Diocesà de Girona. Redactat en llatí, exposa les respostes dels dotze experts.

L'exposició *1416-1417. La Catedral de Girona, una o tres naus* mostra el pergamí original protegit dins una vitrina i, en uns plafons amb lletra grossa i de fàcil lectura, ofereix la transcripció al català de les preguntes i respostes formulades als mestres d'obra.

El pergamí original s'ha batejat amb un títol explícit: *1416-1417 Segona consulta de mestres d'obra i decisió per continuar a una sola nau*.

La mostra no ha deixat de banda el *Llibre del notari Pere Despont de 1386-1387*, conservat a l'Arxiu Històric de Girona, que conté informació sobre la primera consulta feta trenta anys abans, el 1386.

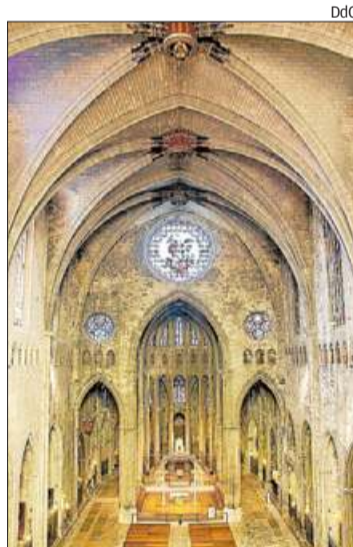
En aquella primera reunió, amb el bisbe Berenguer d'Angleola, el projecte d'una nau ja havia sortit derrotat i les autoritats van continuar la construcció a tres naus. Però la guerra, les crítiques al projecte i altres problemes van alentir una obra que, finalment, trenta anys més tard, es tornaria a reconsiderar.

El bisbe Dalmau de Mur va decidir el 1417 fer la Catedral a una sola nau. Va ser una decisió individual, contrària a l'opció més democràtica d'aplicar el resultat de l'assemblea d'experts.

Aquella aposta permet avui a Girona tenir una catedral excepcional i admirada, i presumir de la volta gòtica més ampla del món en un edifici religiós.

L'exposició del pergamí.

La immensitat de la nau única.

Detall del valuós pergamí.

BALLET DE MOSCOU

AUDITORI DE GIRONA

LLAC DELS CIGNES

4 DE MAIG - 20:00H

LA BELLA DORMENT

5 DE MAIG - 20:00H

TAQUILLES - WWW.4TICKETS.ES/BALLETDEMOSCU

SPRING TOUR 2017